

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 60 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
 Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
 Epistole nefrancoase se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu 1 Ianuarie.

„Să fim sprinteni!” au fost cuvintele cu care am încheiat anul trecut. Cu aceste cuvinte vrem să intrăm în anul nou și dorința noastră expresă ar fi, ca toți Românii transilvăneni, bănățeni și ungureni să fie însuflețiți de cuvintele aceste.

Dar ce se facem în împrejurările noastre? ni se va pune întrebarea, din partea multora.

Așa scim din viața practică, că un om harnic nu se plînge nici odată de lipsă de ocupațiune. Ceea ce este în viața de toate zilele se poate aplica și în viața națională a unui popor, chiar și în cea națională politică.

Și apoi chiar cu privire la împrejurările noastre de astăzi, când sîntem reduși de nu mai însemnăm în viața politică decât masă de indiviți, oare nu avem destul de făcut până ca să ajungem se numărăm și noi ca individualitate națională, ca Români în șirul celorlalte popoare ale statului unguresc?

De lucrul nu e vorba, am avut destul numai voia și energia se nu ne lipsează.

Aici nu e de a se lua în considerațiune numai activitatea noastră când e vorba d. e. de alegeri în comune, în municipii și în dietă. Avem destul de a face și pentru de a ține deștept simțul național și simțul pentru drepturile politice, care statul cu o mână se face că nile dă și cu alta ni le ia. Și este lucru prea cunoscut că, pentruca astfel de simțăminte se fie nutrite și susținute cu succes, trebuie oare care grad de cultură a poporului. Poporul trebuie se priceapă când i vorbesce cineva despre originea sa și despre drepturile la care trebuie să aspire.

Mai este încă și alta împrejurare care este doar de cea mai mare importanță în împrejurările noastre. Adese-ori stăm pe gânduri și căutăm

cu oare care aer de desperațiune în gîrul nostru, dîcînd că n'aveam oameni conducători. Uităm însă că pe oamenii mari și ași pentru roluri politice îi nasc luptele. Bărbați de stat în toate timpurile ni se prezentează ca produse a le evenimentelor sgomotoase a le luptelor în care au trăit. Indiviții și popoarele, care se feresc de lupte și trăiesc numai pentru existența de ași pe mîne, au perit în întunerecul evenimentelor și luptelor popoarelor celorlalte ca și cum n'ar fi existat pe lume. Un Demosten, un Cicero și alții, Grecii și Romanii tocmai prin lupte au devenit factori însemnați ai timpurilor lor, au devenit pentru lumea întreagă până la noi cari trăim în timpurile cele mai depărtate dela ei încoace.

Dar se nu mergem așa departe înapoi prin seculi depărtăți a căuta exemple cănd le putem ave la noi a casă așa dîcînd în zilele noastre.

Erau împrejurările politice ale Românilor mai bune în 1848 și 1849?

Oare stînd Românii cu mînile în sin au produs pe un Șaguna asens în mînăstire și pe lancu în cancelaria juraților dela tabla regie? Și dacă am sta se cităm nume oare ne am puté opri numai la aceste două din timpurile acele sgomotoase, timpuri când Românii au plecat dela lanțurile robiei deasdreptul la jocul cel mare de lupte politice?

Cînd am face istorie am trebui se înșirăm mai mulți. Pentru acum e de ajuns a arăta că lupta a fost atât de productivă, încat ne a dat bărbați și pe lungă bărbați lumea s'a treșit ca dintr'un vis, auzînd că există un popor, pe care il uitase, Românii din Transilvania și Ungaria.

Să ne apropiem și mai tare de timpurile noastre. În anii 1860 pînă la 1865 neau lipsit oare bărbați pentru parlament în țeară și pentru senatul imperial din Viena? Și atunci încă n'aveam mulțimea de inteligenți care se dispună neșugnită de consi-

ința sa. Erau mulți funcționari, cari entusiasmați de zel pentru popor cărui aparținea prețuia mai mult interesele acestuia decăt pe ale lor particulare. Și de conducători încă n'a fost lipsă, pentruca Dău a îngritit tot-de-una de iubitorii de lupte se le dee și conducători.

Nu mai cînd a venit vîntulețul amorțitoru am început a fi privați de conducători și de bărbați de luptă.

Românii transilvăneni, bănățeni și ungureni, dacă au și avut vederi diverse politice în timpul mai din urmă, divergența a fost numai în formă. Scopul a fost unul și același. În sîrșit și forma s'a apropiat de unificare. Prin armare dacă abstragem dela puțînii indiviți, cari se pot numera pe degete, putem dice că Românii formează astăzi o partidă.

Stînd astelui lucrul, partidă a-cesta are numai se fie mai mobilă, se înceapă a lucra și îndată, sperăm noi, că lipsele apurute de astăzi ar dispără.

O programă bine definită am cerut noi înainte de adunarea din Maiu din anul trecut. Această o cerem și acum.

Dar ni se va dice astăzi avem și programă.

Bine, reflectăm noi din partene, poate că programa nu ne mulțămese intru toate, însă se se pună în lucrare. Experiența poate mai îndrepta unde se vor vede neajunsuri, însă se facem ceva și așa sperăm că atunci se vor ivi și bărbații pentru rolurile necesare, căci în activitate cîștigă un popor încredere în sine și în inteligența sa, ear' inteligența în puterile ei proprii.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Ianuarie.

Era de prevăduț că cu încetul „patrioții” noștri, cuprinși de boala maghiarizării, vor ajunge în sîrșit la acel stadiu al dezvoltării psihice

Caci de foc căți se ating,
 De foc ard, prin foc se sting

Părăsînd mărășu-și tron,
 Banul ese pe balcon
 Și sumeț ochi-și aruncă
 La pandurii, ce cu muncă
 Scos' au șoimul la preumblare,
 Ear' Craiova stă'n mirare,
 Cautînd la armăsarii
 Si la bătăenii tari,
 Banul stă și se gîndesc
 Și prin cuget chipnezesc,
 Cum s'adune la palat
 Feți voinici din țarg și sat,
 Să se n'treacă, să se fiă
 În cercări de vitejia
 Astfelii deci căruțul Banu
 Pre-al cetății căpitan
 La palātu, la sine'l chiamă
 Și mi-i dice și d'în seamă:
 „Căpitan! ași vedînd
 Șoimulețu'mi nechezînd
 Și cu pași, cu sărituri
 Greu muncind pre doi panduri,
 Care l'acoseră în primblare
 Pe la răsărit de soare,
 Cugetînd am hotărîre
 Ca se fac numai decăt

Fapte mari de vitejii
 Cu feciori de voinici:
 Deci chiar astăzi tu se scrii
 Cărți, și la palat se'mbii
 Toți voinici din cetate
 Și din gîr de pre la sate,
 Și vestesce-li curat
 Cum că brațul de bărbat,
 Care'a fi se rușeseacă,
 Pre-al meu șoim se'l îmblăndeacă,
 Și'n spinarea lui se stea,
 Căpata-va ca răpălat
 Pentru fapta și cutezată
 Ast inel, ce-l port ca Banu
 De „șiuțul craiovean.”

Căpitanul cărți trimite,
 Ca s'adune, ca se'nvite
 Feți voinici și feți viteji
 Pentru falnicul prilej
 Estă'n dîna hotărîre
 De mulțimea tăbărită
 Curtea marelui palat
 S'a'mbulzit, s'a'ncungurat
 Mulți frunțași de prin cetate,
 Mulți voinici de la sate
 Pregătiți în curto stan
 Și'n cuvînt si'n svat se dan.

Cîntul II.

Sus pe ceru cu desmerdare
 Luce mîndru dină Soare,
 Aruncînd priviri în jos
 Spre palatul măiestor,
 Ceasul este-acel și 'ndată
 În balcon Banul s'arată
 „Ura!” strigă înbărbătați
 Toți vitejii adunați,
 Eară Banul mulțămese
 Și din graiu apoi grăsece:
 „Voi voinici, ce-ași ascultat
 Glasul meu, ce va chemat,
 Dovediți prin dibacii,
 Ce puteți la călăria!
 Eu ca domn, ce vă domnesc,
 Hotărî se dăruiese
 Ast inel, ce scump mi este,
 Voinicelul ce-a veste,
 Voinicel ce-a cuteza,
 Pre-al meu șoim al închingă
 Și aruncîndu-se în spinare
 Va umbla pe șoim călare.
 Astfelii Banul cuvîntă
 Și cuvîntu-și alină.
 Și din căți voinici soșira,
 Șapte dintre toți pašira,
 Arătîndu-se, că vor,

FOIȚA.

Șoimul Banului de Craiova.

(Poem epicu.*)

Cîntul I.

Peste pajstea nvergîată
 Și de soare strălucită —
 În Craiova cea vestită:
 Doi panduri ca brațe tari
 Preumb' un puiu de armăsar:
 Șoimuleț din herghelii
 Viu ca viața de câmpia
 Șoimu bueac și nesdrăvan:
 Șoimul Banului Ioan
 Lute ca gîndul, ce sboară
 Peste-a lumilor hotără,
 Ager ca un puiu de smeu
 Și năldug ca iatăl său,
 Pe-a sa netedă spinare
 Na ședut voinic călare,
 Na-i voinic ce-ar cuteză;
 A-l strîn și-a-l închinga,
 Și; din căți se și cercară,
 Au cercat numai se moară;

* din Cîntărilor Societății pentru cultura și lit. om. în Bacoșina

pingă punerea în politica țilei a persoanelor regelui, pentru, după cum se exprimă ordonanța, actele guvernului regal emană din deciziunile sale, care prin această și exprimă părerea în mod constituțional. De oare ce politica ministrilor anteriori combătută acum de oficiu, exprimă de asemenea deciziunile regelui și fără aceasta nici că va fi posibilă o politică viitoare, nu pare a fi în interesul coroanei de a o identifica cu toate amănuntele politicii ministeriale. Un conflict nu e la locul său; dar dacă ar veni, atunci poporul prusian, după atâtea sacrificii, va ține și acum la această părere, după cum a ținut acum douăzeci de ani la bazele constituționale. Altfel de stat și ceilalți Germani n'ar rămâne mai pe jos în credința lor pentru constituție și coroană.

„Vossische Zeitung” se pronunță în câteva rânduri, citând art 43 și 44 din constituție și adaugă: „Este greu a mai evita conflictul. Atunci poporul se stea la spatele reprezentanților săi, spre a apăra viața constituțională. „Berliner Tageblatt” deduce din ordonanță, că toți funcționarii, cari sânt deputați, trebuie să și depună mandatele. Apoi accentuează cuvintele din ordonanță: „Departate de mine gândul, de a restringe libertatea alegerilor.”

Tribuna vorbește cu mare moderatie. Ea ține, că responsabilitatea ministrilor este un corolat al inviolabilității regelui, prin care coroana rămâne mai presus de cazul formărilor de cabinet și este apărută de orice știrbire de autoritate. Numai pentru aceasta liberalii persistă în acest principiu și nu spre a restringe coroana. Apoi numita face speră, că în fine va urma o înțelegere între domnitor și popor pe baza cuvintelor din ordonanță asupra libertății alegerilor.

În Franța pare a se preveni chiar o crasă a cabinetului Gambetta. Criza ministerială din București, precum se telegrafează de acolo dto 11 Ianuarie n., se va termina abia pe la 22 lea l. e. n., adică după redeschiderea parlamentului. Nu numai ministrul de interne, ci și cel de externe și cel de instrucție vor fi remanați. Deocamdată ministrul Brătianu va primi în mod provisoriu potfolul de interne, devenit vacant prin recederea lui Rosetti. — Bălaceanu rămâne trimis regale român în Viena.

Ordonanța împăratului Germaniei.

În parlamentul Germaniei ține „Timpu” principele de Bismarck referindu-se adeseori la opinia împăratului și zicând

că pe aceasta o reprezintă, a dat de o opoziție vine din partea partidului liberal, care înțelegea constituționalismul cu totul în alt chip. Opoziția liberală susținea că opinia împăratului nu intră de loc în discuția parlamentului și că acest din urmă nu are a face decât cu ministri răspunzători, și cu cancelarul asemenea răspunzători. Această idee apuseană de constituționalism nu convine însă principelui Bismarck care în actuala stare de lucruri din Germania, nu crede a pute conde parlamentului un drept de censură absolut. El are necesitate de a mai mare putere și autoritate în fața parlamentului, fiind convins înăuntrul său că constituționalismul, exercitat în Germania astfel cum se exercită în alte țări, ar fi de natură a compromite viitorul ei economic și politic.

Cu urmarea a acestor vederi pe cari le împărtășește și împăratul, foia oficială a imperiului și a Prusiei publică un edict al împăratului cu data de 4 Ianuarie, contrasemnat de principele de Bismarck și adresat cabinetului întreg.

Eată ce ține acest edict, în adăvăr straniu pentru datinele unei țări constituționale:

„Dreptul Regelui de-a conduce după cum va crede mai bine de cuvântul guvernului și politica Prusiei, a fost mărginit prin constituție, dar n'a fost abrogat.

Actele guvernamentale ale Regelui au nevoie de contrasemnătura unui ministru, vor fi reprezentate de ministri, ca și înaintea edictării constituției, dar rămân acte guvernamentale ale Regelui, cari au puzes din hotărârea sa și prin cari el își exprimă în mod constituțional deciziunile voinții sale. Nu se poate îngădui deci și e spre întăruirea drepturilor constituționale ale Regelui, când unui reprezentat esereșul lor astfel ca și când ele n'ar porni dela Rege însuși, ci numai dela ministri responsabili. Constituția Prusiei e expresiunea tradiției monarchice a acestei țări carei devotare se întemează pe vile relații ale Regelui său cu poporul. Aceste relații nu se pot strămuta asupra ministrilor numiți de Rege, cei sânt făcute de persoana regelui conservarea lor este o necesitate de stat pentru Prusia. Este așa dar voința Mea ca atât în Prusia, cât și în corpurile legiuitoare ale imperiului, să nu existe nici o îndoielă asupra dreptului constituțional pe care îl am Eu și urmașii Mei de-a conduce pe se o a l politica și să, combată purura părerea că inviolabilitatea persoanei regelui, care a existat purura în Prusia și a fost exprimată prin art. 43 al constituției și necesitatea contrasemnăturii responsabile, ar fi privind actele Mele guvernamentale de natura unor deciziuni regale independente. E de datorii ministrilor Mei de-a reprezenta drepturile mele constituționale ridicând rezerve în contra ori cărei îndoieli sau întu-

neări. Tot așa aștept și dela funcționarii. Departate de mine de-a voi să înțelegem libertatea alegerilor, dar pentru funcționarii aceia, cărora li e încredințată executarea actelor mele guvernamentale și cari pot fi revocați după legea disciplinară, datorii lor contractați prin jurământul de serviciu implică și reprezentarea politicii guvernului Meu în alegeri. Împlinirea credincioasă a acestei datorii o voi recunoașca cu mulțămire și aștept dela toți funcționarii ei, în alegeri, să se ține departe de orice agitații în contra guvernului meu.”

Ca maniera de a privi dreptul public, edictul acesta spune scurt și cuprinzător că puterea executivă ministri, funcționarii statului ș. a. m. d. nu sânt de loc o delegație a corpurilor legiuitoare, ci o delegație responsabilă a autorității Regelui.

Consternațiunea produsă prin acest edict în presă va fi fără îndoială mare și criticele în contrăi violente. Dar la oameni ca principele de Bismarck cată cineva să se întrebhe, nu dacă aceasta este părerea sa în privința raportului Coroanei cu Camerele, ci ce scop politic urmărește acum prin acest act izolat de o atât de demonstrativă însemnătate. A crede că acest act e pur și simplu îndreptat în contra elucubrărilor parlamentare ale adversarilor săi, ar fi naiv. Politica sa, pe care voiește s'o desbrace de responsabilitate față cu corpurile legiuitoare, pentru că aceasta l'ar împedica, caută să fi urmărind ținte mai mari, asupra ajungerii cărora nu voiește a suferi contrațicere.

Serisori din Basarabia

Correspondență particulară a „Telegrafului.”

Chișineu, 22 Decembrie.

Ați ne-a sosit cu diaree din capitală tristă și umilitoare scire despre primirea ce a avut deputațiunea trimisă din partea actualului consiliu comunal din Ismail la Petersburg. Deputațiunea în capul căreia a fost primarul orașului românesc dl. Tulcianoff, a deșpus la picioarele împăratului Rusiei o adresă de felicitare din partea orașenilor...

Cu inimă strinsă de durere sânt dator a vă transmite acest document, care va rămânea ca o rușine neștersă în paginile istoriei biete Basarabii. Dar mai înainte de a începe al traduce s'emi permiteți a preveni pe cetitori de un singur lucru care îl va consola cum ne consolează și pe noi chiar.

Deputațiunea întreagă care s'a prezentat autocratului rus, a fost compusă numai și numai de ruși și bulgari.

Nici un român, din fericirea noastră, n'a fost ales în această deputați-

*) din București.

une, așa că toate simfîmintele exprimate fără nici o remușcare de conștiință în adresa deșpusă la picioarele țarului nu aparțin unei inimi române ci numai oamenilor cari ca vîpșele s'au strecurat și se strecur în frumoasa noastră Românie pentru a ne învenina viața noastră. Eată și adresa deputațiunii din Ismail:

„Bunul nostru Hosudar! Cu o bucurie neșpusă am sosit noi, supuși țrei pea plecați, în capitala imperiului venind din partea Basarabiei, care din nou a intrat în sinul patriei, am venit cu singura dorință de a te felicita și a depune la picioarele tale expresiunea devotamentului nostru fără margini. Ne-am închinat momentului părintelui tău, țarului-liberator, grație căruia noi am devenit ar fiu scumpei Rusii. Crede-ne Hosudar, că domnia Română de 20 ani nu ne-a putut face Români! În decursul acesteia noi am ramas Ruși. Cugetarea noastră și inimile noastre tot-dea-una au fost îndreptate spre sânta Rusie și cu încredere și paciență așteptăm gura mântuirii noastre, ziua când ear' trebuia să devenim supuși țrei credincioși. Cu fală putem declara ați că Ismail și locuitorii săi și au păstrat moravurile ței și limba rusă. Acum când ear' am devenit supuși țrei noi n'avem altă rugăciune către D-șeu de cât aceea de a te păștra pe tine pe M. S. Impărăteasa și pe M. S. Moscenitorul pentru gloria și fericirea imperiului întreg!”

Această adresă a fost citită de către dl. Tulcianoff cu o voce tremurătoare de emoțiune. Bietul nu fu inspirat prin dulcea iluziune de a se vedea decorat și poate chiar înaintat în rangul de nobili (licenii dvoriani). Adresa scrisă a fost prezentată pe o perină de catifea, care era ornată pe la margini cu pasmanterii de aur, în mijlocul ei o coroană și litera A cusute cu fir de aur de o lucrare foarte frumoasă. Pe partea opusă o inscripțiune rușinoasă: „din partea supșilor credincioși locuitorii ai orașului Ismail.”

Țarul a primit adresa cu mare bună-voință și a cestionat deputațiunea în privința orașului Ismail. După cestiunile puse de către M. S., numai una este mai însemnată pentru biata Basarabie; se ține că Țarul ar fi întreat pe primarul Tulcianoff despre trecutul istoric al orașului și despre sistemul de guvernare românesc. La această întrebare foarte genantă, bietul primar, ne știind ce să răspundă, a stors din adăncimea sufletului său un oftat adânc și declară că „amintirea despre acest trecut și este atât de dureroasă, cât el nu poate îndrăzni să turbure bucuria sfință ce simte de-

A-și cerca puterea lor:
Doi voinici deaci de frunte
Din Craiova, doi din munte,
Doi din satele din giur,
Ear' al septe un pandur;
Toți cu brațe îndesate,
Toți cu suflete bărbate,
Toți de-o vârstă, toți isteți,
Încercați și îndrăneși. —
Doi voinici aduc din staur
Șoimul viu ca un balaur
Și în ograda curții stând
De căpăștru mi-l desprind
Și-i trag frăul din zebelle,
Frău cu proaspete strunce
De curea de boni tari
Pentru șoimi de armăsari.
Eată! că de o nechezare
Deal și vale acum tresare
Și-un răsunet prin palat
Jocă'n lung și jocă'n lat.
„Vreți voi semn mă cu temein?”
Voi voinicilor hotiei!
Strigă Banul și intră
Voinicimea tăbărită
Și la glasul Banului
În fața palatului
Eată doi voinici din septe,
Drepti la stat cu inimi drepte,

Frău de-o umă, goncării,
Doi falnice vâstări,
Ce-au crescut la munte sua
Și din munte i-au adus
Glasul Banului ce sboară
Sus prin munți și jos prin țeară
Amândoi spre șoim pășese,
Și-amândoi mi se opresc.
Septe pași și septe schoape,
Lângă șoim fiind, aproape;
Și dintr'unu-i unu-i dă:
„Stai tu frate, stai colea!
Eu întâiu s'emi cerc puterea,
Să-mi văd suul sau căderea;
De-oi învinge, tu-i sălta,
De-oi căde, me-i rădica,
Și-apoi tu, fîrtat și frate,
Cu puteri neodruncitate
De șoiman să mi te-apuci,
În spinare-i să te-arunci.”

Astfelu-i dăce și s'avântă
Și spre șoim întors cuvântă:
„Șoimule! dela câmpă
Pîn de foc de bucciă!
Esti voinic și tu și eu,
Amândoi dedași la greu,
Tu la fuga pașului,
Eu la munca brațului;

Aide, lupta să se'ncingă,
Din doi unul o se'nvîngă,
Din doi unul s'a culca
Și'n culcare-i s'a înfalță,
Căci din lupta pe dreptate
Nu-i cădere, nu e moarte!”

Dice, și cu acest cuvânt
Mi se pleacă la pământ
Și un frău scump ce nu se rumpe,
Frău bătut cu petre scumpe,
De jos răpede mi-l ia,
Fuga șoimului mi-i dă,
Și-l gonesece și-l alungă
Prin oculitura lungă.
Care-anume s'a urțit
Voincul-alergat vestit;
Și voincul se succesece
Prin ool, și se smucece,
Și iupeala vântului
Sare n' poara șoimului;
Însă șoimul, puin da viață,
Poiu născut de dimineață,
Fuge n' pasu i scîrtoaru
Ca un vifor sbrătoriu,
Nici alăbesce, nici asudă
De-alergat, de lungă trudă:
Și voincu-l socotese,
Și într'un unghiu li ocoleșe

Și c'un pas încumetat
Cătră șoim' intrărat
Mi s'aruncă fără teamă
Și-i împlântă brațu'n coamă.
Dară șoimul se împulpează
Un nechez voinic necheză
Și s'aruncă odată'n sus
Și voincul s'a tot dus
Rostogol departe în aer
Și cădu cu vai și vaer.
„Ura!” strigă înfumat
Banul dintr'al său palat;
„Ura!” răpeșese
Tot poporul ce priveșce
La șoimul neșdravan
Și la bravul băetan
Și aceste cum le vede
Al lui frate să răpede
Și-l rădica'n brațu său,
Ca pe un miel un puin de leu
Dintr'al luptei caro li scoate
Și mi-l scapă dela moarte;
Insu și se gâleşte apoi,
Să dea șoimului răboiu.

(Va urma.)

putațiunea întreagă, privind familia împărătească.

Nu știu dacă Țarul s'a mulțumit cu acest răspuns.

Eată dar răsplata pentru ospitalitatea, pentru pâinea ce românul mărinos dă acestor fugari de tot sozul și din toate unghiurile lunei primindul în casa sea. Nicăieri, nici într-o țeară străinul nu esta așa de bine primit, cum este primit în Românie, și nicăieri nici într-o țeară streinul nu s'a purtat mai infam, mai laș cu bincăceforul seu, cu stăpânul casei, unde a găsit el, în nenorocirea sea, un adăpost sigur, o bucată de pâine, o compătimitie, ca aici în țeara noastră — în Basarabia, Bucovina, Dobrogea, pentru binele făcut din toată inima. Naturalmente că eu nu vorbesc aici despre refugiații politici, despre poloneși și alți, cari nu trebuie să fie amestecați cu adunatura murdară de străini, cari ne vin din toate părțile, fiind-că au fost dați afară din sinul societății în care trăiau.

În ultima mea corepondență v'am spus deja că la noi, în timpul de față, domnesce deita Themida. Dilele din urmă tribunalul militar a și fînit deja un proces politic. Pe banca acușătorilor au fost trei inculpați: fîl Țeranului Ion Mainou, elevul institutului politehnic Alexandru Kirchner și studentul universității din Odesa Alexandru Vinogradoff. Acușauinea susținea crima de participare la o societate secretă, și inculpați pe cel din urmă de a fi distribuit încărțile partidei nihiliste. Tribunalul a condamnat pe Ioan Mainou și Kirchner la munca silnică pe 15 ani în minele Statului și pe Vinogradoff la cele în Siberia. Afacerea s'a judecat cu ușile închise și până acum nu se pot da nici o seire în ce privește desbaterile. Acușatul, cum am auzit au refuzat să recurgă la grafiare, adresându-se către Țar, drept ce l'au după spirital legei, și tribunalul a confirmat verdictul.

Eată dar trei victime nouă, cari vor espia păcatele generațiilor trecute, cari au creat această ordine socială nesuferită. *Basarab.*

Corepondențe particulare

de „Telegrafului Român”.

Caransebeș, 29 Decembrie 1881.
Dina naserii Măntuitorului nostru I. Christos s'a serbat în biserica catedrală de aici și în anul acesta cu cunoscuta pompă, de care — cutez a dice — puțin biserici au parte.

Prea Sântia Sa Dl' Episcop Ioan Popas, îngrijurat de protoscelul Filaret Musta, protop. Nicolae Andreovici, referentele dela senatul sea. Filip Adam, preotul I. Stoian și doi diaconi, prin statura-i adeverată apostolică, prin vocea-i sonoră, puternică și pîtrîndătoare ne transpuse într-o lume nouă, într-o lume, de care nu s'ar mai despărți muritorul.

II. Sa prin cunoscutu-i dar oratoric în curvătura Sa plină de învățături ne arată calea cea adeverată, pe care putem ajunge ca să gustăm în viață cât mai adeseori momente fere cite, se ajungem vremuri mai bune.

Ne spuse, că omul nu poate fi deplin fericit pe acest pământ, că viața noastră nu va fi nici odată fără de dureri și fără de luptă. Năcuzările și greutățile, ce ni le facem, prin purtarea noastră, le putem ocoli. Pământul ar fi un raiu, dacă noi înșine nu ne-am strica norocirea unul altuia. Cea mai mare parte din nevoile și năcuzările ce le suferim, sînt trisele urmări ale păcătoaselor noastre fapte. Credința necilătită în Christos și sfînta lui lege este singura condițiune, sub care putem accepta zile mai bune. „Sunteți rătăciți, vă înșelați pe voi înșivă, voi toți, cari diceți, că oamenii

pot fi fericți și fără credința în Christos și în legea lui, dacă vor fi bogați, dacă li se vor deschide nouă izvoare de căștig. Da, oamenii bogați, însă fără credință în Christor, fără fapte bune, vor fi mai sumeți, mai desfrănați, mai împetriți la inimă, dar zile mai bune nu vor pute aștepta. Rătăciți, vă înșelați pe voi înșivă, voi, cari credeți, că oamenii pot fi fericți și fără Christos, dacă vor fi culți, a-dacă dacă vor avé năravuri netede, datini laci, pe care voi le numiți cultură. Da, oamenii numiți de voi culți, vor fi mai fățarnici, mai prefăcuți, mai falși, mai vicleni, vor fi mai tare aplecați la plăceri trupesci, la destrănări mai fine, vor fi morminte spoite pe din afară, pline de trufia vieții etc. Acestea le puteți aștepta dela cei polieiți pe din afară, însă nici odată nu puteți aștepta vremuri mai bune, diledle de pace, ce le doresc sufletul nostru.”

Cu ocaziunea aceasta solemnă fu sfînit de preot profesorul dela institutul teologic Andrei Ghidiu, acel tînr, care în timpul cel scurt, de când se află în mijlocul nostru, prin purtarea lui, prin tactul, manierele și darul înnăscut de a fi profesor și a câștiga ca puținii alții iubirea, stima și alipirea școlărilor, colegilor și concetățenilor seî.

Cerul diecesei Caransebeșului are numai seși grațuleze, că prin D-nul Ghidiu primesc în mijlocul seî un membru, care promite mult acestei diecese mai lipsite de astfelu de lucrători.

Noului lucrător în via D-lui îi poftim din adencul inimii, ca să ajungă timpul acela, când împreună cu bîtrănul Simion se dice: Acum sloboade Doanne pe robul tîu în pace, că am putut contribui și eu la înflorirea și întărirea bisericii, școalei și prin ele la mărirea neamului meu.

m.

Caransebeș, 25 Decembrie 1881.
Congregațiunea comitatului Caraș-Severin e convocată pe 16 Ian. n. 1882. Între obiectele de pertractare va veni și înființarea unui gimnasiiu complet român în Caransebeș. În cauza aceasta 80 de comune grănițerești au subscris comitatului următorul:

Decis:

Avînd în vedere absoluta necesitate de un institut mai înalt de cultură, și anume de un Gimnasiiu românesc complet cu opt clase în orașul Caransebeș, cu deosebire pentru populațiunea fostului regiment confinaru romano-banatic Nr. 13 — o necesitate recunoscută și de către prealutul loc prin rezoluțiunea regească din 18. Maiu 1873 publicată cu rescriptul înaltului Ministeriu reg. ung. de culte și de instrucțiune publică ddt. 27 Mai 1873. Nr. 13.676 prin carea s'a fost dispus înființarea unui Gimnasiiu de stat cu 8 clase în Caransebeș, ceea ce însă nu s'a putut efectui, din cauza că legislațiunea țerii n'a votat aceste recerute pentru întreprinerea acestei școale medii proiectate;

Avînd mai departe în vedere, că populațiunea numită are edificiul necesariu, în care se așeze acest Gimnasiiu, și că acel edificiu s'a clădit și procurat anume spre a așeza într'el însuși un institut mai înalt de învățămînt, și că prin urmare acel edificiu se poate detrage dela destinațiunea lui primitivă;

Avînd în fine în vedere, că în înțelesul §-lui 6 al prealutului rescript regesc din 9 Iunie 1872 venitele fondului grănițerești de creștere și de cultură, precum și ale fondului grănițerești de avere, au să se folosească numai spre scopuri culturale, umanitare și economice:

Noi subscriși reprezentanți legiuinți ai comunei — din fostul regiment confinaru romano-banatic Nr. 13. îngreinați Comitetului Caraș-Saverin, adunându astăzi în ședință, cu strictă observare a prescrierilor §§-lor 57—61 din art. d. l. XVIII. din 1871. despre organizarea comunelor, — am decis următoarele:

1. După capitalele sursunimelor fonduri, adică: ale fondului grănițerești de creștere și de cultură și ale fondului general grănițerești de avere (der Grenz-Erziehungs und Bildungsfonds und der allgemeine Grenz-Vermögensfonds), anume după capitalul de — ? din care au constat aceste fonduri cu finea anului 1880 — dăm 5%, adică: cinci procente pe fine care au pentru înființarea și susținerea unui Gimnasiiu românesc complet cu opt clase în orașul Caransebeș.

2. Contribuiriile acestea încep de la 1 Ianuarie 1882 ele se vor administra de un Comitet ales din sinul proprietarilor des numitelor fonduri grănițerești și ne deobligăm ale plăti în două rate semestrelor anume cu finea unei luni Ianuarie și cu finea unei luni Iuliu a fie căru ai.

3. Cu privire la înființarea acestui Gimnasiiu se compună un act fundațional precisat în toate privințele carele se conțină și modalitatea asigurării contribuțiilor statorice sub punctul 1 și 2, ear' dela locuri mai înalte competente se se espereze aprobarea acestui act fundațional.

Cu efectuirea acestui decis incredînțăm și imputernicim pe Domni: —

Anume imputernicim și rugăm pe acesti Domni, ca compunînd actul fundațional amintit sub punctul 3 se întreprindă în numele nostru toți pașii necesari, pentru acest act se căștige prealutala aprobare și preste tot îi imputernicim și rugăm, ca se facă în numele nostru toate, câte dînsii vor afla de lipsă pentru înființarea des numitului Gimnasiiu.

5. Acest protocol făcîndul în duplu l'am întărit cu subscrierile noastre. Amîndouă aceste esemplare se înaintează prin pretura cercuială la incilitul Comitat spre aprobare în înțelesul citatei legi comunale; după aceea un esemplariu se depune spre păstrare în archiva comună; ear celalalt se trimite la mîna dui general Traian Doda ales deputat dietal, în plenipotență pentru dînsul și pentru ceilalți plenipotențiar ai nostri ...

Cele 5 procente dăruite formal din partea acestor 80 de comune pentru susținerea ceștionatului gimnasiiu fac o sumă de peste 15,000 fl.

Tot pentru susținerea acestui gimnasiiu, administrațiunea averilor grănițerești în adunarea ei din luna trecută a votat pe anul scol. 1882/3 suma anuală de 2500 fl.

Diecesă Caransebeșului dă pe an suma de 1500 fl.

Pentru deschiderea acestui gimnasiiu se mai cere numai aprobarea Ministeriului de culte și instrucțiune publică, ceea ce, după cum sîntem informați, se va și da.

Cu prima Septembrie 1882 de ne va ajîta Dîșeu vom deschide prima clasă gimnasială română și în decurs de 8 ani de zile vom avé doritul gimnasiiu complet.

m.

Varietați.

* (Contele Hoyos) ministru Austro-Ungariei în Bucuresci, va fi primit diledle acestea în audiență privată de către Regele României.

* (Balul) se va aranjia la 21 Ianuarie 1882 în hotelul „Swoboda” în Piski în favorul bisericii române din Biscarea. Musica va conduceo Pista Danî dirigitela primei capele diu

Deva. Darurile benevole se vor cuita cu mulțămia pe cale publică întreprina pentru familie I fl. de pesoană 60 cr. Începutul la 8 oare. — Bal și biserica! — cam cuita!

* (Ce însemnează a avé un popor o cultură reală.) În Germania dă mult de vorbit faptul, că cu ocaziunea deschiderii reichstagului priutul Bismarck a pus se se traduce mesajul imperial și în limba polonă și se se împartă deputaților poloni. Cu acest privilegiu Cancelarul a declarat mai multor reprezentanți, că e gata să dea Polonilor dreptul de a întreprinza limba lor în toate ajacerile cari i privesc cu statul, precum în administrațiune, judecătoria etc..

Remarcabil este, dice „Alegătoriu” din Bucuresci, că toamî când cancelarul puterniciei Germanie iew, fîră se fie silit, această mesură pentru cele 2 milioane Poloni ai seî, — ne vine din Ardeal vestea, că limba cutoitorilor a fost stează în întreprințarea judecătorească și la Sibiu — ultimul loc unde mai era în vigoare — și că întroducera limbii unguresci în școale secundare va fi în curînd decretată de Camera ungurescă.

Și cu toate acestea, în Ungaria și Ardeal sînt 3 milioane Români și tot atâți Slavi și Nemți în raport cu 5 milioane Unguri, pe când în Germania cele 37 milioane de Germani compacii abia au 2 milioane de Poloni în fața lor — De silă nu se poate trata, la hotărârea priutului Bismarck. Nici vorbă! E numai rațiunea unei cugețări senătoase o cultură politică superioară apucăturilor brutale, care pune pe Poloni în dreptul lor. Dar la Unguri? —

* („Patrioții” nostri) În Cluj, care dela 1 l. c. n. s'a declarat de oraș închis cu privire la imoitele de conșum, încassarea acestor imoite face sînge rîu. Astfel ne comunică „Magyar Polgár” că Sâmbăta trecută seara nise fapituri necunoscuți au dat năvală peste casa de vamă a arîndașilor imoitelor de conșum din Boldog-utca, au amenințat varda și după ce acestia au incuiat ușa, turburătorii au aprins casa vardei peste capul acesteia, astfel încât abia a putut scăpa afară, pentru a stînge focul.

Așa se poartă față cu statul „patrioții” patentați din această nefericită țeară!

* (Incendiu dela 21 Decembrie. —) Citim în diarele bucuresce după „Mesagerul Brăilei”: Când scriem aceste linii ruinele a 11 prăvălii tot fumegă Luni la oara 10 seara a isbucnit focul pe strada Bucuresci colțul cel' formaș dela strada Domniară. Focul și-a luat nașcere de la o prăvălie a unui lampaug, aprîndu-se pe un Butoiu cu gaz. Toate prăvăliile de pe acea linie erau cu două etage, jos ocupate cu prăvălii și sus locuite de familii. Focul a isbucnit jos; fiind alimentat cu construcțiunile cele mai multe în pîntău, sa întins într'un mod estraordinar, așa că până a veni pompierii deja focul se comunicase în etajul de sus.

Tempul era lîniscit, o ceafă groasă acoperea Brăila de mai multe septămîni, ceea-ce a contribuit la localizarea desasturului. Ajunși pompierii la locul incendiului, în lipsa de apă de la primul pas, sa cređut de toți că are să se consume centrul orașului, de aceea mai frumoase construcțiuni, de cele administrațiunea a depeșat la Buzău și Galați a veni pompei în ajutor.

Șeasă prăvălii erau în flacără după un scurt timp de la declararea incendiului. Focul a dat, despre Ost, de un loc vilan strîmt, urmat de un cal-

cu un înalt format de proprietate d-lui Nenovic, iar din partea despre Vest de un alt balcan înalt format de proprietate d-lui Botari, și care ocupa colțul strazii Domnăria. Focul ajuns la aceste rezistențe naturale teama s'a calmat, și sa anunțat la Galați și Buzău că nu este necesitate de ajutor.

Despre ziua a luat foc și proprietatea d-lui Botari, care s'a consumat a doua zi, adică prin focul în strada Domnăria.

Unspredce prăvălii și anume: o hâinărie, două ceapăzării, un zaraf, o franselărie, două tinichigerii, o șepcărie, o cearinărie, o franselărie și o marșandărie de pe strada Bucuresci, mai multe zidiri dependenți de pe strada Domnăria sau prefăcut în cenușe. Mai multe familii cari ocupau apartamentele de sus, au scăpat grație ajutorului ce li-a dat, întindându-se scări pe la ferestri, fiind seconstrate de focul care se întindea de jos în sus.

Nu s'a putut scotea mai nimic din acele 11 prăvălii precum și din casele ocupate de familii. Proprietățile sunt asigurate toate. Și unii din comercianți sunt asigurați în mărfuri.

Adeverință,

Din partea reprezentanței bisericești și comunale a comunei gr. or. Conța, comitatul Alba-Iulia, cercul Sângătinului (Kis-Enyedj járás) se dă cea mai cordială mulțămire se dă cea mai cordială mulțămire dmlui Novotny Anton, clopotariu în Timișoara, dela care subsemnatii în Octomvrie 1880 am cumpărat un clopot de 150 chilo, după invenționea cea nouă, așa numit „clopot găurit”, inventat de densusul, pe carele după folosirea de un an, avem destulă probă, că e foarte bun, pe și ce merge tot mai tare și se deschide totul, are o formă foarte frumoasă, pe scirt sîntem foarte mulțămiiți, așa, încât îl puem recomanda recomanda ori și cui pe sus numitul domn, fabricant declopot.

Ca recunoștință îi dăm această adeverință, subscrisă în numele comunei întregi, de către cei de jos, și apăsată cu sigilele oficioase.

Conța la 23 Decemvrie 1881.

(L. S.) Ioan Oprcan, Teley Iossef, paroch gr. oriet. Szibő.
(L. S.) Dtru Radu, Nagy Karoly, antiste coman. gazlatisz.
și încă 21 de subscrisi din comună.

Loterie.

Mercuri în 11 Ianuarie n. 1882.
Sibiu: 5 26 88 61 30

Bursa de Viena și Pesta
Din 12 Ianuarie 1882.

	Viena	B-pestă
Renta de aur	119.70	119.40
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.25	91.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.50	110.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	97.—	—
Imprumutul drumului de fer ung.	134.50	134.—
Obligațiuni ung. de respemțarea pământului.	99.50	98.75
Obligațiuni ung. cu clausula de sorție	99.—	98.75
Obligațiuni urbariale țemeșane	98.50	97.75
Obligațiuni urb. țemeș. cu clausula de sorție	98.—	100.—
Obligațiuni urbariale transilvane	100.—	98.75
Obligațiuni urbariale croato-slavoane	99.50	—
Obligațiuni ung. de respemțarea deștinii de vin	98.25	98.25
Datorie de stat austriacă în hărăz	77.30	77.10
Datorie de stat în argint	78.30	78.10
Renta de aur austriacă	94.—	94.—
Sorți de stat dela 1860	133.75	138.—
Acești de bancă austro-ung.	344.—	345.—
Acești de credit austr.	346.—	337.50
Acești de bancă de credit ung.	343.75	346.—
Sorți de regulare în premii	121.25	121.50
Sorți de regulare în premii	111.70	112.—
Sercuri fonești ale institutului „Albina”	99.20	99.20
Argint	5.6	5.59
Galben	9.45	9.45
100 marce nemțose	68.35	68.35
London (pe poliza de trei luni)	119.50	119.50

N. 29. r. 1881. [26] 2—3

CONCURS.

Pentru așezarea unui capelan în parochia de clasa III lângă bătănușul paroch din comuna parochială Sibiani se dă concurs în urma ordinului preaveneratului consistoriu archidiecean dto 24 Septemvrie 1881 No 2926 B. cu termin până la 30 Ianuarie 1882 st. v.

Emolumentele împreunate de acest post sînt:

Una a treia parte din suma veniturilor parochiale de 400 fl. v. a. regulate.

Doritorii de a se aplica în numita stațiune au să și înainteze suplicile lor oficului protopresb. gr. or. în S. Sebeș, înzestrate cu toate documentele prezise în Statutul organic și Regulamentul congregat din 1878 pîna la sus indicatul termin.

Sibiani în 19 Decemvrie 1881.

În conțelegere cu protopresbiterul. *Comitetul parochial.*

Nr. 412. [267] 3—3

Nr. 21—1882. [272]. 2—3

CONCURS.

În cercul de sanitate (Comitatul Sibiului, pretura Cisnădiei), cărui aparțină comuna Avrighul, Bradul, Racovița, Sebeșul superior și inferior cu 7184 suflete, în urma resignațiunii este de a se ocupa postul de medic cercual.

Emolumentele împreunate cu postul acesta sînt: pentru un doctor de medicină salariu de 400 fl. — pentru un chirurg 300 fl., care se plătesc în rate lunare din casele alodiale ale comunelor mai sus numite; onorariu dela pacienți de visita cea dintîiu 50 cr. de celelalte visite următoare la același pacient 30 cr; curățit natural cu grădina dela comuna Avrigh, unde este reședința medicului cercual.

Se cere cu considerațiune la porațiune, cunoștința limbei nemțose și române.

Petițiunile instruite conform celor prescise sînt a se înainta pîna la 5 Februarie 1882 (cal. n.) la pretorul subscris.

Tâlmăciu în 3 Ianuarie n. 1882
Pretorul cercului Cisnădiei
Emerich m. p.

Nr. 400—1881. [269] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante Tomnatec de clasa a III-a din protopresbiterul gr. or. Zarand nevindu-se la primul concurs nici un concurent, conform rezoluțiunii Venerab. Consistoriu archidiecean dto 26 Novemvrie a. c. Nr. 3646 B. se escrie a

doua oară concurs cu terminul pîna la 24 Ianuarie st. v. 1882.

Emolumentele sînt:

1. Dela 100 familii adău a 20 cr. 20 fl. v. a.
2. Venitul dela epitrafir 120 fl.
3. Alte accidenți 20 fl. v. a.

Suma veniturilor 160 fl. v. a.

Concurenții la această parochie au a-și așterne petițiunile instruite conform Statutului organic și al Regulamentului pentru parochii la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Brad (Hunyadmegye) pîna la terminul indicat.

Brad în 24 Decemvrie 1881.

Georgiu Părau m. p., adm. protopresb.

Nr. 204—1881. [270] 2—3

Citațiune edictală.

Prin care Ioan Roșca din Buzdu comitatul Ternavei-mari, pretura Bertanului, protopresbiteratul Mediașului, carele de 3 ani de zile și-au părăsit pe legitima sa soție Rachia Marin, tot din Buzdu, ambii de religiuinea gr. orientală, și pîna astăzi se cîtează ca în restimp de un an și o zi, dela datul acestei publicațiuni se se prezenteze sau în persoană, sau prin un reprezentant legitim, înainte subscrisului lor matrimonial, căci la din contră se va decide procesul în contra lui urșit, în înțelesul legilor existente și în absența lui.

Mediaș 18 Decemvrie 1881.

Forul matrimonial de I instanță gr or, al Mediașului.

Dionisii Chendi, m. p., adm. protopresb.

Nr. 34—1882. [271] 2—3

Publicațiune!

Moara Bungardului cu trei pietri dată pîna acum în arîndă cu 1720 fl. v. a. pe an, pre basa §. 110 art. de lege 18: 1871 și a § 17 din contractul de arîndă, se va licita în 29 Ianuarie a. c. cel nou la 10 oare a. m. în cancelaria comunală pe timpul din prima Faur a. c. pîna în ultima Decemvrie 1882 cu eventuala pagubă a arîndăului, care nu a împlinit condițiunile contractului încheiat.

Condițiunile speciale se pot vedea la acest oficiu.

Sibiu în 6 Ianuarie 1882.
Dela pretura centrală.

Branișce.

[1] —3

Căstig real

fară de capital și fără risic se oferă pentru persoane inteligente și onorabile din ori ce clasă. Ofertele sînt a se adresa la J. Löwinger, Budapesta Giselaplazt Nr. 3. etajul I.

Zambach și Gavora,
în Budapesta strada Vafului (Vazci utetza) Nr. 17.

Fabrică de vestminte și recuisite bisericesci
de rit catolic și grec.

Felon sau Odejdje, sacos stihare, dalmatice, baldachine, prapori, flamuri, covoare de altare, potire, litiere, cădelnițe, paciifcale, candelice, policanale, rinde, chivot, Evangelie, etc.

ere, cădelnițe, paciifcale, candelice, policanale, rinde, chivot, Evangelie, etc.

Steaguri de societăți și pentru manufacturiste.
Comandele se escutează prompt
Obiectele care nu convin se schimbă. [157] 16—30

Anunțiu bibliografic.

Acum de curînd a eșit de presă a doua edițiune din „Aritmetica” eșerjiți practice cu numeri 1—100 pentru începătorii din anul I și II de școală, de Domezio Dogariu și Ioan Dariu, învîțători la scoalele primare din Satulung Editura librăriei Heinrich Zeidner în Brașov.

Prețul unui exemplar broșurat 30 cr.

Acest manual se bucură și de recomandățiunea Mărilor teoretice care semate școlarii fiind recomandat din partea acestora ca carte didactică în întreaga archidieceasă a Transilvaniei, cât și a Caransebeșului.

Mai departe, această edițiune este prolectată, corectată și învîțăuită astfel că se poate folosi cu ușurință și în mîna elevului din anul prim de școală. Cercurile numerilor sînt mai sistematice, observându-se preste tot intuițiunea numerilor prin liniare puncte etc.

Se poate procura priu toate librăriile din patrie, sau dreptrețul dela editorul.

H. Zeidner, Librar.

[242] 8

Numai odată

se oferă o ocașină așa de favorabilă de a procura un orologiu excelent cu jumetate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit, în întreg continentul Europei, n'au lasat neatîns și Elveția. Conșcența a fost enigerata lucrătorilor în masse, care a periclitat existența fabricilor, și fabrica reprezentată de noi, care a cea dintîiu și cea mai însemnată fabrică de orologe, a închis de o cam dată fabrica sa, încred învîțău-ndu pe noi în vînzărea fabricatorilor săsi.

Acum s'au născut minimele orologe de-buzanarii-Washington sînt cele mai bune de pe lume; sînt foarte elegant gravurate și înfrumusețate și luate după sistemul american.

Toate orologele sînt repassate (examinate) pe secundă și garantim pentru fie-care 5 ani.

Ca dovadă de garanție sigure și a solidității celei mai severe, dimpreună cu noi în această în public, că sîntem gata a repri și schimba fie-care orologiu, ce n'convine.

1000 remontoire de buzanariu fără cheie de întors la toată, cu mantelă de cristal, regulate cu 10 rubinuri cu cadranuri pe acțiune electrică de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unml.

1000 ancore esemplare de Ines din argint, pe 15 rubinuri cu cadranuri în email, arțidore de secunde, etelă dela de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unml, toate repassate pe secundă.

1000 orologe-cifindri înfrumusețate în capsula de nickel argint, cu sticla de cristal, preț de 8 rubinuri foarte în repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de ofetică, mai înainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unml.

1000 orologe ancore de argint veritabile de 13 loși, probat de oficiul monetaric a. c. pe 18 rubinuri, sînt de aceasta aurite prin electro-galvanism, foarte în regulate. Orolagele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unml.

1000 orologe remontoire-Washington de buzanariu din argint gros și veritabile de 13 loși, probat la oficiul a. c. de pascutare, nu lângă garanție severă repassate pe secundă, cu mechanismul de nickel așa încât orologele aceste n'au nici cînd lipsa de reparatură. Orolagele aceste au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se scapă cu prețul fabulos de efim numai cu fl. 20. Afară de aceasta, lângă fie-care orologiu se dă grațuit un lanț, medalion și cutie de catifel.

1000 orologe pentru doamne de aur veritabile cu 10 rubinuri, mai înainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orologe remontoire de aur veritabile pentru domni sau doamne, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologe de pîrete cu încadratură de email, cel mai fin și cu mechanism de sunat, mai înainte cu fl. 8 acum cu fl. 3.75 unml repassat.

650 orologe destoptătoare cu aparat de larmă, foarte în regulate, aplicabile și ca orologe pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 4.80.

650 pendule cu lăcra foarte fin de sculptură în cîștii înalte gotice de lemn, de întors în forțe care a opta zi, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imponente; de oare-ce un astfel de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndoit, și un hipocres astfel de orologiu din nici o familie, mai cu sună pentru că astfel de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință.

Orolagele aceste costau mai înainte fl. 35, acum numai fl. 15 unml, preț excepțional de efim, cu fl. 15.75 unml.

Comandînd cine-va orologie pendule are se adauge și o arună.

Adresa:

Desfacere de orologe
a
Fabricii de orologe Fromm.
Viena Rothenthurnstrasse Nr. 9, Parterre.